

Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма
Цэнтральная раённая бібліятэка
Аддзел абслугоўвання і інфармацыі

Урок Айчыны

«Роднай краіны дзяржаўныя сімвалы»

Выпуск 1

Кобрын

2016

Мэта, задачы:

паглыбіць веды аб сваёй краіне, аб яе галоўных сімвалах;
садзейнічаць выхаванню патрыятызму праз папулярызацыю
дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь;
выхоўваць пашану да гісторыі роднага краю, сваёй мовы, цікавасць і
павагу да гістарычнага мінулага і сучаснасці;
фарміраваць паважлівыя адносіны да дзяржаўных сімвалаў сваёй
Айчыны;
выхоўваць пачуццё нацыянальнай годнасці, гонару і глыбокай павагі да
нацыянальных традыцый, звычаяў, культуры.

Матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне:

плакаты з дзяржаўнай сімволікай Рэспублікі Беларусь, геральдычнымі
сімваламі Кобрына, Кобрынскага раёна;
карта Рэспублікі Беларусь, карта Кобрынскага раёна;
мультымедычная сістэма; мікрафоны;

выстаўка «*Сімволіка роднай краіны*»;

відеаролік «*Радзіма мая дарагая*»;

відеапрэзентацыя «*Роднай краіны дзяржаўныя сімвалы*»

Форма правядзення: фармат відеапрэзентацыі.

На экране - карта Беларусі

Гучыць песня «Молитва» (муз. А. Молчан, сл. Я. Купалы)

Чытач.

На карце вялікага свету
Яна як кляновы лісток,
Песня гарачага лета,
Крынічнай вады глыток.

Мяжуе з Польшчай, Украінай,
Расіяй, Латвіяй, Літвой.
Твой родны край, твая Айчына,
Жыццё тваё і гонар твой.

І ты яе запомні імя,
Як неба, сонца і зару.
Твая зямля, твая Радзіма
Названа светла: Беларусь!

Ю. Свірка. Твая Беларусь

Вядучы 1. Прывітанне, паважаныя сябры! Мая краіна, мая Бацькаўшчына - усяго чатыры словы, але ж, якая моц гучыць у іх, колькі пяшчоты, колькі гонару маюць яны! Наша вечна маладая, квітнеючая і такая старажытная беларуская зямля. Наш родны кут...

Вядучы 2. Лічым, што словы Якуба Коласа з паэмы «Новая зямля» дапамагаюць нам лепш зразумець сэнс слоў «Родны кут»:

Мой родны кут, як ты мне мілы,
Забыць цябе не маю сілы.
Не раз утомлены дарогай
Жыццём вясны маёй убогай
К табе ў думках залятаю
І там душою спачываю.

Я. Колас

На экране – прырода Беларусі, слайды на тэму «зямля пад белымі крыламі»

Вядучы 1. Да, гэта так.. Мы можам знаходзіцца ў любой з краін свету, але ў нашым сэрцы заўсёды будзе жыць Беларусь. У нас прыгожая еўрапейская краіна, якую вядомы беларускі пісьменнік Уладзімір Караткевіч паэтычна назваў «зямлёю пад белымі крыламі». Гэтыя словы сталі сімваламі

Беларусі. Досыць сказаць іх - і ўяўляеш сабе нашу цудоўную Радзіму. А яшчэ яе клічуць сінявокай - з-за вялікай колькасці блакітных азёр і рэк. Наогул, існуе шмат слоў-сімвалаў, якія дазваляюць беспамылкова разумець, што гаворка ідзе менавіта пра Беларусь: Францыск Скарына, рэспубліка-партызанка, Брэсцкая крэпасць-герой, Хатынь, Белавежскі зубр, слуцкія паясы, бульба... (*зварот да аўдыторыі - давайце працягнем гэты спіс*). Так, спіс можна працягваць. Мы, як бібліятэкары, не можам не ўнесці ў яго і Нацыянальную бібліятэку Беларусі як сімвал імкнення беларускай нацыі да ведаў, адукацыі. Ітак, гэта прызнаныя неафіцыйныя сімвалы Беларусі ў свеце.

Чытач

Неба чыстае і глыбокае
І бярозавы ціхі гай -
Беларусь мая сінявокая,
Беларусь мая, родны край!
    У густых садах ты красуешся,
    Сілай поўная маладой,
    У агнях уся ярка свецішся,
    Разліваешся збажыной.
Славай слаўная ты быліннаю,
Залатою сваёй красой,
Майскай песняю салаўінаю
І вясёлкамі над ракой ...
    Неба чыстае і глыбокае
    І бярозавы ціхі гай -
    Беларусь мая сінявокая,
    Беларусь мая, родны край.

У. Карызна

Вядучы 2. Сябры! Беларусь - гэта залатыя палі збажыны з сінімі вочкамі васількоў, гэта бясконцыя жылы рэк і люстэркі азёр, але гэта і маральны, духоўны скарб народа, які ні ў якім разе нельга страціць, гэта захаванне традыцый, святых народа, да якіх адносяцца і галоўныя афіцыйныя сімвалы краіны.

Сёння мы пагаворым пра дзяржаўную сімваліку Рэспублікі Беларусь, адзначым значэнне элементаў сімвалікі, прасочым, як яны адлюстроўваюць гісторыю краіны.

На экране – дзяржаўная сімволіка Беларусі

Вядучы 1. Зварот да гэтай тэмы заканамерны, паколькі быць грамадзянінам Рэспублікі Беларусь і не ведаць сімволіку сваёй краіны, недапушчальна. Павага да яе - гэта павага да сваёй зямлі, свайго народу. Краіна толькі тады незалежная, калі яна можа захоўваць свае святыні, і перш за ўсё самыя галоўныя сімвалы краіны - герб, сцяг, гімн.

Вядучы 2. Як і ўсе незалежныя, сувярэнныя краіны свету Беларусь мае сваю дзяржаўную сімволіку. Грамадзяне любой цывілізаванай дзяржавы паважаюць сваю сімволіку. Дзяржава, якая не ахоўвае свае святыні, не вучыць новыя пакаленні разумець іх мову, паважаць, берагчы і абараняць, рызыкуе не толькі свабодай, але і будучыняй свайго народа, Радзімай сваіх дзяцей.

На экране - артыкул 19 Канстытуцыі «Сімваламі Рэспублікі Беларусь як суверэннай дзяржавы з'яўляюцца яе Дзяржаўны сцяг, Дзяржаўны герб і Дзяржаўны гімн».

У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь Дзяржаўны сцяг, Дзяржаўны герб і Дзяржаўны гімн з'яўляюцца сімваламі суверэнітэту краіны.

На экране – пашпарт грамадзяніна Беларусі, прысяга салдата і Прэзідэнта

Вядучы 1. Дзяржаўныя сімвалы прысутнічаюць на працягу ўсяго жыцця. Герб і сцяг азараюць наша жыццё ад нараджэння да смерці. З'яўляючыся на свет, маленькі чалавек атрымлівае свой першы ў жыцці дакумент - пасведчанне аб нараджэнні, заверанае пячаткай з гербам, а затым - пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. Пад дзяржаўным сцягам прысягаюць Радзіме і Прэзідэнт, і малады салдат. Калі здараецца ўсенароднае гора, калі гіне ці памірае хто-небудзь з дастойных сыноў Айчыны, да сцягоў прымацоўваюць чорныя жалобныя ленты, і самі сцягі схіляюцца - перад памяццю паважаных грамадзян. Паклон сцяга - гэта паклон усяго народа. Дзяржаўныя знакі клічуць грамадзян да выканання свайго абавязку, да подзвігаў і рэкордаў.

На экране – Дзень дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь

Вядучы 2. Наша беларуская сімволіка яшчэ маладая. Усенароднае прызнанне яна атрымала на рэферэндуме 1995 года, і майскі каляндар папоўніўся Днём Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі

Беларусь, які мы адзначаем у другую нядзелю мая. Гэты дзень – гэта не толькі прыгожы рытуал. Гэта свята Беларусі, яе суверэнітэту і адзінства нацыі.

На экране – герб Беларусі.

Гучыць верш «Герб державы Белорусской» Б. Спрынчана.

Чытач

Герб державы Белорусской

Излучает он чудесный свет.

У него - высокая судьба,

И, пожалуй, в целом мире нет

Благородней нашего герба.

    Не гривастый лев и не орёл,

    И не рыцарь, вскинувший клинок,

    Утреннего солнца ореол,

    Из колосьев и цветов венки.

Гармонично сочетает герб,

Воедино сопрягает он

Солнце и колосья, свет и хлеб,

Человеком чтимый испокон.

    В ярких, выразительных тонах -

    Колоски, цветы родных полей.

    В толстых геральдических томах

    Нет герба красивей и светлей.

И как этот герб, из года в год, -

Взор, лаская, душу веселя, -

Пусть цветёт, чтоб в счастье жил народ,

Наша белорусская земля!

Б. Спрынчан

Вядучы 1. Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь. У ім кожная дэталё мае важнае значэнне і дае зрокавыя, наглядныя і ў той жа час важныя звесткі пра нашу краіну, наш народ.

Герб Беларусі ўяўляе сабою зялёны контур нашай краіны, накладзены на залатыя промні ўзыходзячага над зямным шарам сонца. Вышэй контуру змешчана пяціканцовая зорка. Герб абрамлены вянком з залатых жытніх каласоў, пераплеценых справа кветкамі канюшыны (ружовы колер), злева - ільну.

Што ж сімвалізуе кожны элемент герба? Давайце разам разбярэмся.

Першае, на што зверне ўвагу кожны, - гэта зялёны контур тэрыторыі Рэспублікі Беларусь на геаграфічнай карце. Зялёны контур – у залатых промнях узыходзячага Сонца. Гэта сімволіка зразумелая кожнаму - усе свае думкі грамадзяне скіроўваюць да Айчыны. Беларусь - гэта наша зямля: нам чужой не трэба, але сваёй мы не аддадзім ні пядзі! Мы захаваем яе ў тых межах, у якіх яна нам перададзена папярэднімі пакаленнямі. Контур сімвалізуе тэрытарыяльную цэласнасць краіны і яе межы, а таксама самастойнасць беларускага народа і мірны характар яе дзейнасці.

Асноўнай канструкцыяй кампазіцыі герба з'яўляецца малюнак зямлі і ўзыходзячага сонца. Гэта два сімвалы жыцця. Першы - зямля - аснова ўсяго жывога. Другі - Сонца - старажытны касмічны знак, які азначае крыніцу жыцця, жыццёвую сілу. Зямны шар – гэта знак таго, што Рэспубліка Беларусь успрымае ўсе народы зямлі як раўнапраўных партнёраў, гатова з імі сябраваць і гандляваць, абменьвацца ведамі і сваімі таварамі. Яднанне Зямлі і Сонца – галоўны знак жыцця.

Пяціканцовая зорка – сімвал мужнасці і высокіх памкненняў, знак бяспекі. Размяшчэнне зоркі ў верхняй частцы герба сімвалізуе абарону Радзімы.

Контур краіны знаходзіцца ў сярэдзіне герба, утворанага вянком з залатых каласоў, пераплеценых з аднаго боку ружовымі кветкамі канюшыны, з другога – блакітнымі кветкамі ільну. Вянок, звіты з каласоў жыта, са старадаўніх часоў меў свяшчэнны сэнс для ўсіх славянскіх народаў. Мы, беларусы, адносімся да славян – адной з буйнейшых у Еўропе этнічных груп. Славяне верылі, што пучок або сноп хлебных каласоў – лепшы спосаб звароту да Божых сіл з просьбай аб пасланні ці дараванні новага ўраджаю і працвітання. Вянок з каласоў, пераплеценых кветкамі канюшыны і лёну - знак памяці, бесперапыннай сувязі пакаленняў. Жыта - галоўная збожжавая культура нашай рэспублікі, а канюшына і лён - асноўныя культуры сельскай гаспадаркі Беларусі. Вянок з каласоў сімвалізуе невычарпальную ўрадлівасць беларускай зямлі і шчодрасць беларускага народа.

Каласы герба абвіты чырвона-зялёнай стужкай, на якой знізу ёсць надпіс залацістага колеру – «Рэспубліка Беларусь».

Традыцыйныя і колеры герба. Залаты сімвалізуе багацце і веліч, чырвоны - сілу і мужнасць, сіні - славу і вернасць, зялёны - волю і надзею.

Такім чынам, Дзяржаўны герб нашай краіны – гэта своеасаблівая кніга пра беларускі народ.

На экране – флаг Беларусі

Вядучы 2. Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой прамавугольнае палотнішча, якое складаецца з дзвюх гарызантальных размешчаных каляровых палос: верхняй – чырвонага колеру шырынёй у 2/3 і ніжняй – зялёнага колеру ў 1/3 шырыні сцяга. Каля дрэўка вертыкальна размешчаны беларускі нацыянальны арнамент чырвонага колеру на белым полі.

Звычайна гавораць, што наш сцяг мае два колеры – чырвоны, зялёны, але гэта не так, бо беларускі нацыянальны арнамент чырвонага колеру размешчаны на белым полі, і такім чынам - наш сцяг трохкаляровы.

Што азначаюць гэтыя тры колеры? (*пытанне да аўдыторыі*).

Чырвоны колер са старажытных часоў служыць знакам Сонца, сімвалізуе кроўныя сувязі, барацьбу за справядлівую справу.

Зялёны колер – гэта колер прыроды, колер палёў і лясоў, якія займаюць большую частку тэрыторыі нашай краіны. Трэба адзначыць, што традыцыя шанавання зялёнага колеру ў Беларусі досыць старажытная. Гэта колер добра, развіцця, міру.

Белы колер – гэта перш за ўсё колер свабоды. Недарэмна лічаць, што назва нашай краіны – Беларусь – звязана з непахіснай воляй да свабоды. Разам з тым белы колер – гэта колер маральнай чысціні і мудрасці.

Прыгледзімся больш уважліва да арнаменту. Дарэчы, у аснову яго пакладзены ўзор «Узыходзячае сонца», вытканы на ручнік у 1917 годзе простае сялянкай з в. Касцелішча Сененскага павета Матронай Маркевіч. У цэнтры арнаменту ромб з тоўстымі «кручкамі», ці «вёсламі», якія азначаюць вечнасць і рух. А сам ромб – гэта сімвал засеянага поля. Арнамент сімвалізуе працавітасць, працоўнае майстэрства беларускага народа, а таксама ўрадлівасць зямлі.

Такім чынам, беларускі сцяг адлюстроўвае важныя звесткі пра нашу краіну, расказвае гісторыю беларускага народа, заклікае да ажыццяўлення самых высокіх памкненняў да свабоды, росквіту і дружбы народаў.

Чытач

Страна моя, родная Беларусь,
Пусть над тобой всегда свободно реет
Наш флаг, в котором радостно слились
Цвета, которые нам всех милее:
Зеленый цвет полей, лугов, лесов,
И красный цвет- цвет жизни и надежды,
И белый цвет, как символ всех веков,
Хранящих в сердце и любовь, и верность.

На экране – цырымонія адкрыцця плошчы Дзяржаўнага сцягу ў Мінску

Вядучы 1. Усе мы былі сведкамі ўрачыстай цырымоніі адкрыцця плошчы Дзяржаўнага сцягу ў сталіцы нашай Радзімы, якая адбылася 2 ліпеня 2013 года і ў якой прыняў удзел Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка. На цырымоніі адкрыцця была закладзена новая патрыятычная традыцыя прынясення клятвы вернасці Дзяржаўнаму сцягу Рэспублікі Беларусь як сімвалу незалежнасці і дзяржаўнасці. Плошча Дзяржаўнага сцягу размешчана ў Мінску на праспекце Пераможцаў. Яна ўяўляе сабою круг радыусам 50 м. Уздоўж пешаходнай дарожкі размешчаны сем гранітных стэл з гербамі абласцей і Мінска. Сіметрычна з двух бакоў ад 24-х мятровай лесвіцы размешчаны стэлы з тэкстам Дзяржаўнага гімна і геаграфічнай картай Беларусі.

На экране – словы гімна Рэспублікі Беларусь (гучыць фанаграма гімна Беларусі)

Вядучы 2.

Слаўся, зямлі нашай слаўнае імя
Слаўся, народаў братэрскі саюз!
Наша любімая маці – Радзіма,
Вечна жыві і квітней, Беларусь!

Памкненні нашага народа выказаны ў **Дзяржаўным гімне Рэспублікі Беларусь**. Беларускі гімн - галоўная ўрачыстая песня краіны. Ён напісаны на словы верша «Мы - беларусы» Міхася Клімковіча і Уладзіміра Карызны, музыка Несцера Сакалоўскага і зацверджаны Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнкам 2 ліпеня 2002 года. Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь выконваецца: пры ўступленні Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь на пасаду – пасля прынясення ім прысягі; пры адкрыцці і закрыцці сесій Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; у час афіцыйнай цырымоніі ўзняцця Дзяржаўнага сцягу Рэспублікі Беларусь і іншых афіцыйных дзяржаўных цырымоній; у час правядзення цырымоній сустрэч кіраўнікоў замежных дзяржаў з афіцыйнымі візітамі; пры правядзенні воінскіх рытуалаў; пры афіцыйных цырымоніях у час спартыўных спаборніцтваў на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь і за яе межамі.

Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь можа выконвацца: пры адкрыцці помнікаў, памятных знакаў, прысвечаных знамянальным падзеям у жыцці Рэспублікі Беларусь, у гонар знакамітых дзяржаўных, палітычных, грамадскіх і ваенных дзеячаў, народных герояў.

На экране – сімволіка Брэсцкай вобласці

Вядучы 1. Адміністрацыйна-тэрытарыяльныя адзінкі Беларусі таксама маюць свае геральдычныя сімвалы. Больш 20 гарадоў Брэсцкай вобласці маюць свае афіцыйна зацверджаныя гербы. Кобрын у іх ліку.

На экране –геральдычныя сімвалы Кобрыншчыны.

Дата 22 ліпеня 2004 года важнай вяхой увайшла ў гісторыю Кобрыншчыны. У гэты дзень Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь падпісаў Указ № 340 «Об утверждении официальных геральдических символов Кобринского района». Наш раён мае герб, сцяг і гімн. Але аб гэтым больш падрабязна мы пагаворым на наступным уроку Айчыны.

Вядучы 2. Дарагія сябры! Вось і падышоў да завяршэння першы ўрок, які можна назваць урокам Айчыны. Другі будзе прысвечаны геральдычным сімвалам Кобрыншчыны.

Мне хочацца яшчэ раз нагадаць вам, што мы - грамадзяне Рэспублікі Беларусь, а беларусы ніколі не забывалі пра свой сцяг і герб, якія сімвалізуюць жыццёўстойлівасць, працавітасць і надзею на шчаслівую будучыню. Герб, флаг і гімн – яны як пашпартныя даныя нашай Радзімы, а значыць, іх гісторыі. Гэта гісторыя Беларусі – наша з вамі!

Чытач

Я – беларус, я нарадзіўся
На гэтай казачнай зямлі,
Дзе між лясоў і пушчаў дзікіх
Адвеку прашчुरы жылі.

Я – беларус, я ганаруся,
Што маю гэтае імя:
Аб добрай славе Беларусі
У свеце знаюць нездарма!

Я – беларус, і я шчаслівы,
Што маці мову мне дала,
Што родных песень пералівы
І зблізку чую, і здаля...

Н. Гілевіч «Я– беларус!»

Віктарына

Растлумачце паняцце «геральдыка»

Геральдыка або гербазнаўства — сістэма ведаў пра гербы, правілы іх складання і выкарыстання, гістарычная дысцыпліна, якая вывучае старажытныя і стварае новыя гербы

Якая ўстанова займаецца пытаннямі сімволікі, геральдыкі як дзяржаўных, так і гістарычных, тэрытарыяльных?

Геральдычны савет пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь

Што адносіцца да знакаў суверэнітэту любой дзяржавы?

Сцяг, герб, гімн. Для любой дзяржавы яны існуюць у трыадзінстве

Калі ў сусветнай практыцы стала складвацца трыадзінства сцяга, герба, гімна?

У XIX ст.

Што такое герб, калі ўзніклі першыя гербы?

Герб — гэта выява з пэўнымі сімвалічнымі фігурамі (знакамі), якія адлюстроўваюць гістарычныя традыцыі яго ўладальніка (горада, дзяржавы, роду). Слова «герб» паходзіць з нямецкай мовы і азначае «спадчына». Аднак выява становіцца гербам толькі тады, калі яна набывае юрыдычнае замацаванне і сацыяльнае прызначэнне грамадства.

Першыя гербы ўзніклі ў канцы XI-XII ст. у час крыжовых паходаў

Правобразы гербаў. Іх назва.

Татэм- абагатвораная жывёла, што лічыцца родапачынальнікам племені. Многія даследчыкі бачаць у татэмах правобразы гербаў. У старажытных рымлян - ваўчыца, у індзейскага племені - чарапаха. Афінны ўшаноўвалі выяву савы. Нашы продкі ўшаноўвалі мядзведзя і ваўка.

На гербах якіх беларускіх гарадоў прысутнічаюць малюнкi жывёл?

Ваўкавыска — галава ваўка, Гародні — алень, Слуцка — конь, Гарадка Віцебскай вобласці — леў, Копысь Аршанскага раёна — заяц, Старай Беліцы Гомельскага раёна — рысь.

Што такое Дзяржаўны герб? Якія яго мэты?

Герб – эмблема дзяржавы. Герб з’яўляецца знакам краіны, які адрознівае яе ад іншых. Мэта герба – даць у ўмоўных сімвалах уяўленне аб краіне, яе нацыянальных асаблівасцях, багацці, магутнасці, эканамічным становішчы

Кожная дэталёў у гэтым дзяржаўным сімвале мае сваё значэнне. Зялёны колер тэрыторыі РБ у залатых промнях узыходзячага Сонца гаворыць аб тым, што ўсе свае думкі грамадзяне скіроўваюць да Айчыны. Контур краіны знаходзіцца ў сярэдзіне сімвала, утворанага вянком з каласоў. Пра які дзяржаўны сімвал ідзе размова?

Герб Рэспублікі Беларусь

Што ўяўляе сабой Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь?

Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой сярэбранае поле, у якім размешчаны зялёны контур Дзяржаўнай мяжы Рэспублікі Беларусь, накладзены на залатыя промні ўзыходзячага над зямным шарам сонца. Уверсе поля знаходзіцца пяціканцовая чырвоная зорка. Поле абрамлена вянком з залатых каласоў, пераплеценых справа кветкамі канюшыны, злева – кветкамі льну. Вянок тройчы перавіты з кожнага боку чырвона-зяленай стужкай, у сярэдняй частцы якой, у аснове герба, напісаны ў два радкі золатам «Рэспублікі Беларусь».

Чаму ў гербе нашай краіны вянок з каласоў, кветак ільну і канюшыны?

Вянок спрадвечу выкарыстоўваўся як узнагарода пераможцу. Блакітныя кветкі льну і ружовыя кветкі канюшыны - найбольш характэрныя асаблівасці беларускай зямлі, сімвалізуюць працу сялян і іх сувязь з прыродай

Колькі колераў на сцягу Рэспублікі Беларусь?

Тры- чырвоны, зялёны і белы

Наш сцяг мае тры колеры: чырвоны, зялёны і белы. Чырвоны колер служыць знакам Сонца, сімвалізуе братэрства. Гэта знак шчаслівага жыцця. Зялёны колер – Прырода, гэта палі, лясы краіны. Гэта колер добра, росту, развіцця, дабрабыту і міру. Што сімвалізуе белы колер і арнамент?

Белы колер – колер свабоды, маральнай чысціні і мудрасці. Арнамент сімвалізуе працалюбства, працоўнае майстэрства

Што ўяўляе сабой Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь?

Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь уяўляе сабой прамавугольнае палотнішча з дзвюх палос: верхняй - чырвонага колеру і ніжняй - зялёнай. Суадносіны чырвонага і зялёнага колераў 2:1. Суадносіны шырыні сцяга да яго даўжыні - 1:2. Для дрэўка размешчаны беларускі нацыянальны арнамент чырвонага колеру на белым полі.

Хто выканаўца арнамента, які ляжыць у аснове Дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь?

На Дзяржаўным сцягу Рэспублікі Беларусь адлюстравана частка найбольш старажытнага і тыповага беларускага нацыянальнага арнамента – «Узыходзячае сонца» – вытканага ў 1917 годзе простаю сялянкай Матронай Маркевіч з вёскі в. Касцелішча Сененскага павета)

Дзе можна ўбачыць Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь ?

Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь узняты над будынкамі важнейшых дзяржаўных устаноў: рэзідэнцыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, на будынках Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу РБ, на будынку Савета Міністраў РБ, на будынках органаў Камітэта дзяржаўнага кантролю РБ, на будынках судоў РБ, мясцовых выканаўчых органаў – пастаянна.

Ва ўрачыстыя і святочныя дні імі ўпрыгожваюць дамы і вуліцы. Яны вячваюць дыпламатычныя прадстаўніцтвы нашай краіны за мяжой. У памяшканнях для галасавання – у дні выбараў і рэферэндумаў; у вайсковых часцях Рэспублікі Беларусь згодна з вайсковым статутам; на пагранічных заставах і прапускных пунктах (мытнях) Дзяржаўнай граніцы Рэспублікі Беларусь; на спартыўных арэнах – у час правядзення чэмпіянатаў і першынстваў Рэспублікі Беларусь, міжнародных спартыўных спаборніцтваў.

Герб і Сцяг Рэспублікі Беларусь прыняты ў выніку ўсенароднага галасавання. Калі адбыўся рэферэндум, у выніку якога былі прыняты сучасныя Дзяржаўны герб і Дзяржаўны сцяг Рэспублікі Беларусь ?

14 мая 1995 г.

Што такое гімн?

Слова «гімн» у перакладзе з грэчаскага азначае «ўрачыстая песня». Гімны могуць быць разнастайныя: дзяржаўныя, ваенныя, рэлігіёзныя, у гонар гістарычнай падзеі ці героя

Што вы ведаеце пра Дзяржаўны гімн Беларускай ССР?

Дзяржаўны гімн Беларускай ССР зацверджаны указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР 24 верасня 1955 г. Їм стала песня «Мы - беларусы». Яе аўтары: тэксту - паэт Міхась Клімковіч, музыкі - кампазітар Несцер Сакалоўскі)

Якія вы ведаеце беларускія гімны?

«Беларуская марсельеза», «Пагоня», «Радзіма мая дарагая», «Люблю наш край», «Магутны Божа», «Красуй, Беларусь!»

Гімн расказвае пра мінулае беларускага народа, жадае славы, росквіту, вечнага жыцця Беларусі, заклікае любіць і шанаваць нашу Радзіму. Хто з'яўляецца аўтарам музыкі і тэксту Дзяржаўнага гімна? Калі ён быў прыняты?

Верш «Мы - беларусы» напісалі паэты Міхась Клімковіч і Уладзімір Карызна, музыка Нестера Сакалоўскага. Ён зацверджаны Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А.Р. Лукашэнка 2 ліпеня 2002 г.

Якімі заканадаўчымі актамі зацверджана дзяржаўная сімволіка Рэспублікі Беларусь?

Арт. 19 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, Закон Рэспублікі Беларусь ад 5 ліпеня 2004 года, у рэд. ад 8 ліпеня 2015 г. № 283-З «Аб дзяржаўных сімвалах Рэспублікі Беларусь»

Калі наша краіна атрымала назву «Рэспубліка Беларусь?»

19 верасня 1991 г.

Спіс крыніц

О государственных символах Республики Беларусь: Закон Республики Беларусь, 5 июля 2004 г., № 301-З, в ред. от 8 июля 2015г. №283-З // ЭТАЛОН. Законодательство Республики Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2016.

Адамушко, В. Современная геральдика Беларуси / В. Адамушко, М. Елинская; Департамент по архивам и делопроизводству Министерства юстиции Республики Беларусь. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2012. – 536 с.: ил.

Герб і сцяг Беларускай дзяржавы. - Мінск, 1997.

Герб, Сцяг і Гімн Беларускай дзяржавы = Герб, Флаг и Гимн Белорусском державы / аўтар тэксту Э. Скобелеў. - Мінск : Мастацкая літаратура, 2004. – 48 с.

Герб и флаг Белорусской державы / сост. Э. М. Скобелев. - Мінск : Полымя, 1997. - 94 с.

Государственный герб и Государственный флаг Республики Беларусь. - Минск : Полымя, 1997.- 15 с.

Дзяржаўная сімволіка Беларусі : метадычныя парады да правядзення гістарычнага ўрока / склад. В. Чумакова. – Магілёў, 1996.

Жук, Т. Дзяржаўныя сімвалы Рэспублікі Беларусь / Т. Жук // Беларускі гістарычны часопіс. – 2007. - № 8. - С. 56-59.

Ода Дзяржаўнаму гербу і сцягу: матэрыял да гутарка да Дня Дзяржаўнага герба і Дзяржаўнага Сцяга Рэспублікі Беларусь. – Ляхавічы, 2004. - 6 с.

Савіцкі, А. Ода Дзяржаўнаму гербу і сцягу / А. Савіцкі // Беларуская думка. - 2003. – N 4. - С. 3-9.

Урок Айчыны
«Роднай краіны дзяржаўныя сімвалы»

Выпуск 1

Складальнік

Курачук Святлана Дзмітрыеўна,
галоўны бібліёграф цэнтральнай раённай бібліятэкі

225306 вул. Маршала Жукава, 12, г. Кобрын
Цэнтральная раённая бібліятэка
Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма

Web сайт: <http://www.krcls.by>
E-mail: kobrinlib@gmail.com